

Gal Genial 1919

GAL ELLER GENIAL?

Der har til alle tider levet mennesker med afvigende karaktertræk og de allermest afvigende har ofte en dragende effekt på mange af os. Vi gyser og undres over hvor grusomme og manipulerende de store krigsherrer koldblodigt udrydder millioner af menneskeliv. Eller psykopaten der "bare" ødelægger livet for den han elsker. Allerede filosofen Aristoteles havde en hypotese om at der var en forbindelse mellem genialitet og galskab – men der er aldrig fundet grunde til at tro, at genier nødvendigvis skal blive sindssyge, eller at de gale i virkeligheden er genier, der blot er kammet over.

DEN UHYRE ONDSKAB ELLER DET ONDE UHYRE?

Anders Otte Stensager

Nazilægen Josef Mengele : liv og forbrydelse

99.4 Mengele, Josef

Documentas, 2008, 403 s.

Dødens engel – Josef Mengele – fremstilles her bl.a. som en almindelig familiefar, der til sin død var uforstående overfor sine forbrydelser. Grusomme tvillingeforsøg, udstikning af øjne til farveændring, operationer uden narkose og lemlæstelse af gravide, var bare nogle af de ting Mengele lavede ved siden af de velkendte gasninger.

Filmen "Drengene fra Brasilien" er et gys udi hvad Mengele måske kunne have lavet efter krigen. [Link til film](#)

Shlomo Venezia

Sonderkommando : i gaskamrenes helvede

99.4 Venezia, Shlomo

Gyldendal, 2008, 235 s.

Rystende beretning om at arbejde i SS'ernes specialstyrke Sonderkommando, hvis arbejde bestod i at tømme gaskamre og brænde lig. Forfatteren lider af det han kalder "de overlevendes sygdom" - en sygdom der fortærer indefra

og dræber enhver følelse af glæde. Man forlader aldrig krematorierne, heller ikke mange år efter at ovnene er slukket.

Allan Hall

Uhyret : 24 år i Josef Fritzls kælder

99.4 Fritzl, Josef

Ekstra Bladet, 2008, 229 s.

24 år holdt han sin egen datter indespærret i en bunkerlignende kælder. Jævnlig voldtægter resulterede i syv børn, det ene døde kort efter fødslen og blev brændt af Fritzl i husets varmekøle. Mange år senere bliver et af børnene alvorligt syg, og Fritzl tillader lægehjælp. Dette baner vej for at datteren endelig slipper fri af sit fængsel.

Allan Hall

Pigen i kælderen

99.4 Kampusch, Natascha

Ekstra Bladet, 2007, 203 s.

Efter 8 år indespærret i en kælder, lykkes det Kampusch at flygte, da et mobilopkald får fangevogteren til at slække på opmærksomheden. Den paniske og kridhvide pige springer over hegn og løber gennem haver, hvor folk ikke hjælper, men bare fortsætter havarbejdet. En besynderlig historie, hvor offer og gerningsmand udvikler et bizart forhold.

DE STORE MANIPULATORER – EN ANDEN SLAGS ONDSKAB

Sophia Evensen

Ondskab : Ruth stjal mit liv

99.4 Evensen, Sophia
Bogkompagniet, 2008, 214 s.

Som datter af Faderhusets leder Ruth Evensen, er forfatteren ifølge hende selv, opvokset i en verden af manipulation og løgn. Sophia Evensen beskriver Faderhuset som en farlig sekt, der misbruger og udnytter medlemmerne i et system hvor hustruvold, arrangerede ægteskaber og børnemishandling flourerer på linje med psykisk tortur.

Steven Bach

Leni Riefenstahl : filmmager for Hitler

99.4 Riefenstahl, Leni
Jyllands-Posten, 2008, 427 s.

En mester i filmisk manipulation, en folkeforfører med dynamiske kompositioner på lærredet. Riefenstahl blev den mest celebre kvinde i Tyskland, verdensberømt for de to film "Viljens triumf" (der stadig er forbudt i Tyskland) og "Olympiaden – i Berlin". Hun benægtede til sin død sine nazisimpatier, men Steven Bach støtter sig til

hidtil upudagede lydoptagelser, der viser hvordan hun løj og dermed klarede sig helskindet gennem afnazificeringen af Tyskland.

Uddrag af "Triumph des Willens" kan ses i dokumentarfilmen "Europa 1934-1955" fra Statens Filmcentral. [Link til film](#)

Jacob Egevang og Martin Herbst

Mit livs omvej : en dramatisk rejse til Moonbevægelsens indre

99.4 Herbst, Martin
Lindhardt og Ringhof, 2008, 280 s.

En rejse ind i en altopslugende idealisme, hvor Herbst gifter sig ved et massebryllup med en kvinde han aldrig har set, bortadopterer sin førstefødte søn til et andet Moon par og knokler døgnet rundt. Men da Herbst opdager Moon og hans sønners seksuelle udskjelser brister drømmen - og et andet liv tager form.

Karl Christian Lammers

Goebbels : Hitlers spindoktor

99.4 Goebbels, Joseph
Schönberg, 2008, 567 s.

At få naziregimet til at fremstå stuerent var propagandaminister Goebbels ekspert i. De olympiske lege i Berlin i 1936 var en oplagt chance, til at vise verden et lykkeligt tysk folk, der stod med hagekorsbannere og heilede. Sportsfolk fra hele verden deltog og lånte nazisterne deres popularitet. Goebbels skabte førermyten om Hitler som det hårdtprøvede tyske folks messias og fulgte ham selv i døden, dog efter først at have beordret sine seks børn dræbt med blåsyre.

TERRORISTER – I TROENS OG PANATISMENS GALSKAB

Sjak Svendstorp

Osama Bin Laden : mildæren, der blev hellig kriger

99.4 Bin Laden, Osama
MeMeMedia, 2002, 214 s.

Et portræt af verdens mest eftersøgte mand, milliardærsønnen der blev hellig krigere og forfører for millioner af militante

muslimer. Han var søskende-flokkens svageste, overset af sin far og mobbet af sine brødre. Hans stormagtsdrømme er på linje med Hitler og Stalins, og de midler han vil bruge er skræmmende. Bogen indeholder uddrag af al-Qaeda's lærebog for terrorister, en 600 siders uhyggelig vejledning i at sprede død og ødelæggelse.

Omar Nasiri

I hellig krig : mit liv med al-Qaeda : en spions beretning

99.4 Nasiri, Omar
Aschehoug, 2007, 380 s.

Førstehåndsberetning om livet i al-Qaedas træningslejre skrevet af en afhoppet hellig kriger. Nasiri kæmpede i syv år både med og mod al-Qaeda, først som terrorist og siden som spion for europæiske efterretningstjenester. Tiden i træningslejre er en tur i terrorlærens rædselskabinet, hvor man bl.a. lærer at fremstille sprængstof af sin egen urin.

Peter Wivel

Baader- Meinhof : 30 år med tysk terror

34.38
Politiken, 2008, 269 s.

Den tyske terrorgruppe Rote Armee Fraktions aktioner har trukket et blodspor gennem Tyskland i 30 år med gidseltagninger, røverier, bombeattentater og mord. Bogen forsøger at afdække hvad der fik borger-skabets børn til at gå til ekstremer mod demokratiet. I bogen portrætteres de ledende medlemmer og de fremstår ikke i det romantiske skær dele af samtiden så dem i.

Peter Øvig Knudsen

Blekingegadebanden

34.31
Gyldendal, 2007, 2 bind.

Hvordan kunne en politisk studentergruppe blive til en terrorcelle? Gruppens ideologi var at hindre udnyttelse af fattige lande og befolkninger, men det udartede sig til politisk fanatisme, hvor brutal kriminalitet blev legitimt. Tæt kontakt til den palæstinske befrielsesorganisation PFLP, der krævede flere og flere penge, affødte våbentræning og derefter minutiøst planlagte røverier hvor vold og drab var i "den gode sags" tjeneste.

FELTHERRER OG DIKTATORER

Adrian Goldsworthy

Cæsar : en biografi

99.4 Caesar, C. Julius
Gyldendal, 2008, 627 s.

"Også du, Brutus" blev Cæsars berømte sidste ord, da han så sin ven blandt de 60 sammensvorne senatorer der angreb ham med dolke. Forinden var han på bare 30 år blevet eneher-sker over Romerriget ved hjælp af genial krigsførelse, mesterlig taktik og stor ingeniørkunst. 250 sider gennemgår minutiøst de slag Cæsar deltog i - og det gik ikke stille for sig.

Anne M. Sørensen

Fidel Castro

99.4 Castro, Fidel
Jyllands-Posten, 2007, 358 s.

At være diktator i 50 år er noget af en præstation og kræver en helt usædvanlig viljestyrke. Lille Fidel blev født med et voldsomt temperament, og han satte sig i respekt ved at skyde efter alt der rørte sig - med skarpe skud. Han er blevet kaldt Cubas Robin Hood, men har splittet sit eget folk og bragt verden på randen af en atomkrig. Se også filmen "Comandante" hvor Oliver Stone, på grundlag

af flere dages optagelser og 30 timers interview, har skabt et personligt portræt af Castro.

[Link til film](#)

Ian Kershaw

Hitler : en biografi

99.4 Hitler, Adolf
Gyldendal, 2008, 1076 s.

Hvordan kunne det gå til at en bizar særbling kunne tage magten i et højt udviklet land som Tyskland, lave det om til et diktatur, starte 2. verdenskrig og udrydde millioner af mennesker? Hitler havde mægtige agitatoriske evner, og et sikkert blik for hvordan man bedst udnytter sine fjenders svagheder. Den store folkeforfører, der aldrig ville lade sig se nøgen, klædes i denne bog af, helt ind til det magtsyge skind.

Simon Sebag Montefiore

Stalin : den røde zar og hans hof

97.931
Borgens Forlag, 2004, 774 s.

Joseph Stalin ses i denne biografi, som legemliggørelsen af den kommunistiske idé om magt gennem undertrykkelse. Manden med ca. 20 millioner sovjetborgeres liv på samvittigheden, styrede sit hof – og land - med jernhånd og blodig forfølgelse. Bogen forsøger at give et mere intimt kendskab til

Stalin, og diverse særheder, bl.a. glæden ved rent undertøj, rulles underholdende op.

Jung Chang og John Halliday

Mao – den ukendte historie

98.28
Rosinante, 2005, 889 s.

10 års research og tusindvis af interviews ligger til grund for denne biografi om Mao. Efter erobringen af Kina i 1949 var Mao's hemmelige mål at herske over hele verden – og han tog alle midler i brug. Der omkom mere end 70 millioner under Mao's styre, men Mao havde kun ondt af sig selv - og verdens "faldne konger".

"At leve" er en tankevækkende film om kulturrevolutionen i Kina.
[Link til film](#)

EKLATANTE TALENTER - JAGTEN PÅ MENNESKET BAG GENIET

Ingrid Falktoft Andersen

Mozart – hvem var han? : en kulturhistorisk biografi

99.4 Mozart, Wolfgang Amadeus
Bogan, 2006, 525 s.

At Mozart var et musikalsk geni kan der vist ikke herske tvivl om – men hvordan var mennesket Mozart? Her kortlægges alt om familieforhold, spille- og spisevaner, læsevaner og diverse sygdomme. At Mozart havde et øre næsten uden sneglevindinger, kunne lide sennep (især til oksekød) og havde lus gør geniet mere menneskeligt.

Tor Nørretranders

Einstein, Einstein

99.4 Einstein, Albert
Politiken, 2005, 215 s.

Hvis man vil blive klog på kvantefysik, atomer og relativitetsteorien - men også på en sær mand med langt hår og bare fødder - er dette bogen der gør det muligt. Einsteins hjerne findes i dag, og ligger opskåren i krukke, men trods diverse undersøgelser, er man ikke blevet klogere på, hvad det var, der gjorde den så fantastisk.

Jens Kerte

Holgers univers

53.1

Aschehoug, 2002, 154 s.

Hvad er en kæledæggeteori? For den danske superprofessor Holger Bech Nielsen er det teorien om tilfældig dynamik. I tre interviews fortæller den entusiastiske forsker om universet før, nu og i fremtiden. Der serveres også små lunser om den private Holger.

Pico Iyer

Den åbne vej : en rejse med Dalai Lama

99.4 Bstan-'dzin-rgya-mtsho (Dalai Lama XIV)

Kristeligt Dagblad, 2008, 278 s.

Dalai Lama er en dedikeret budhistmunk, filosof, politiker og fredsskaber. Han starter dagen med fire timers meditation - og mener, at sindet er noget vi kan forandre og dermed også den verden sindet har skabt.

Jens Andersen

Andersen : en biografi

99.4 Andersen, H. C., f. 1805

Gyldendal, 2003, 2 bind.

Geniets nådegave - det var dét H. C. Andersen selv mente han havde, men let var det ikke, for den fjortenårige pjalteproletar fra landet, at realisere dette talent. Hård skolegang, hån, kritik

og personlige svagheder fik ham dog ikke til at give op.

**ER DU SELV RIGTIG
KLOG - ELLERS KAN
DU BLIVE DET!**

Michael Gelb

Lær at tænke som Leonardo da Vinci : syv skridt til genialitet i hverdagen

13.15

Borgen, 2005, 347 s.

Genier fødes ikke, de skabes. Leonardo da Vinci var et multi-genium inden for alle områder - og her trækkes de syv principper ud som kendetegner genialitet. Der er øvelser, spørgsmål og råd til udfordring og udvikling af tankegangen.

Mensa - hvad er din IQ : over 200 opgaver der udfordrer din IQ

13.2

Aschehoug, 2006, 128 s.

Er du klog nok til at blive optaget i Mensa? Den internationale forening for særligt intelligente optager kun personer med en IQ på over 150. Test dig selv med denne bog.

Claire Gordon

Er du klogere end du tror?

13.2

Aschehoug, 2003, 192 s.

Forskellige intelligensområder gennemgås, og med tilhørende tests, gives der gode råd til hvordan man kan stimulere den pågældende intelligens. Her kan man finde ud af hvilken hjernehalvdel man bruger mest, om man kan læse ansigter og hvordan man ændrer sit humør.

Daniel Goleman

Social intelligens

13.2

Borgen, 2006, 482 s.

En af tidens "hotteste" intelligenser - den sociale intelligens - har store konsekvenser for vores omgang med andre mennesker og dermed vores egen sundhed og livskvalitet. Forfatteren giver sin læser en radikalt anderledes måde, at tænke over sig selv og sin omverden på.